

Άρειος Πάγος 364/1975,

Πηγή: Ποιν. Χρ. Τόμ ΚΕ' 1975 σελ. 742

Περίληψη: "Έννοια αμελείας. - Ως "επάγγελμα" κατ' άρθρ. 315 Π.Κ. νοείται πάσα συνεχής ενασχόλησις εἰς τινὰ ἐργασίαν, μὴ ἀπαιτουμένου ὅπως αὐτὴ συντελήται ἀποκλειστικῶς ἐπὶ βιοπορισμῶ. - Πότε ὑπάρχει αἰτιολογία. - Ὀρθὴ καὶ ἠτιολογημένη καταδίκη ἐπὶ σωματικὴ βλάβη ἐξ ἀμελείας τοῦ χρησιμοποίησαντος ἀνειδίκευτον καὶ ἀπειρον ἐργάτην εἰς μὴχάνημα κοπῆς καὶ μὴ μεριμνήσαντος διὰ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τεχνικὴν καθοδήγησιν αὐτοῦ ὡς καὶ διὰ τὴν τοποθέτησιν προφυλακτῆρος, με ἀποτέλεσμα τὴν ἀποκοπὴν τριῶν δακτύλων τῆς χειρὸς τοῦ".

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ὁ ἀντιπρόεδρος Χ. ΚΟΜΟΤΟΥΡΟΣ

Εισηγητὴς ὁ ἀρεοπαγίτης Σ. ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΗΣ

Δικηγόρος Σ. Κομισόπουλος

Ἐπειδὴ, ἐκ μὲν τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 28 καὶ 314 Π.Κ. σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ ὑπὸ τούτων προβλεπομένου ἐγκλήματος τῆς σωματικῆς βλάβης ἐξ ἀμελείας ἀπαιτεῖται ἡ διαπίστωσις ὅτι δὲν κατεβλήθη ὑπὸ τοῦ δράστου ἢ κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν ἀπαιτουμένη προσοχή, ἣν παρὰ μετρίως συντετός καὶ εὐσυνειδήτου ἀνθρώπου οφείλει ὑπὸ τὰς αὐτὰς πραγματικὰς περιστάσεις νὰ καταβάλλῃ ἐπὶ τῆ βάσει τῶν νομικῶν κανόνων, τῆς κρατοῦσης ἐν ταῖς συναλλαγαῖς συνηθείας καὶ τῆς ποινῆς κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων πείρας καὶ λογικῆς καὶ ὅτι ἠδύνατο οὗτος, ὡς ἐκ τῶν προσωπικῶν περιστάσεων νὰ προῖδῃ καὶ ἀποφύγῃ τὸ πρᾶχθὲν ἀξιόποιον ἀποτέλεσμα. Πρὸς τούτους ἀπαιτεῖται καὶ ἀντικειμενικὸς αἰτιώδης σύνδεσμος μετὰ τῆς ἐνεργείας ἢ παραλείψεως τοῦ δράστου καὶ ἐπελθόντος ἀποτελέσματος(1). Ἐκ δὲ τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ ἀπὸ 25 Αὐγούστου-5 Σεπτεμβρίου 1920 Β.Δ. "περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὑγιεινῆς καὶ ασφαλείας τῶν ἐργατῶν κλπ. διατάξεων", οἱ βιομήχανοι, βιοτέχναι, ἔμποροι καὶ παντὸς εἶδους ἐπιχειρηματῆαι καὶ ἐργοδῶται ὑποχρεοῦνται νὰ διευθετῶσι καὶ διατηρῶσι τὰ ἐργοστάσια καὶ καταστήματα αὐτῶν εἰς τρόπον ἐξασφαλίζοντα τοὺς παρ' αὐτοῖς ἐργαζομένους κατὰ τῶν κινδύνων τῆς ζωῆς, τῆς υγιείας καὶ τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος ἐφ' ὅσον ἡ φύσις τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐπιτρέπει. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἀρθρον 315 § 16 Π.Κ. δὲν ἀπαιτεῖται ἐγκλησις, ἀν ὁ ὑπαίτιος τῆς ἐν ἀρθρῶ 314 πράξεως ἦτο ὑπόχρεως εἰς ἰδιαιτέραν ἐπιμέλειαν καὶ προσοχὴν συνεπείᾳ τῆς υπηρεσίας τοῦ ἢ τοῦ ἐπαγγέλματός του, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ οὐοίου περιλαμβάνεται πάσα συνεχὴς ἐνασχόλησις, εἰς τινὰ ἐργασίαν μὴ ἀπαιτουμένου ὅπως αὐτὴ συντελήται ἀποκλειστικῶς ἐπὶ βιοπορισμῶ(2). Τέλος ἡ κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τὸ ἀρθρ. 139 Κ.Π.Δ. αἰτιολογία τῆς ἀποφάσεως, ἣς ἡ ἔλλειψις ἰδρύει λόγον ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ἀρθρ. 510 § ΙΔ' τοῦ αὐτοῦ κώδικος ὑφίσταται ὅταν ἐν τῇ ἀποφάσει ἐκτίθενται τὰ πραγματικὰ περιστάτικα, ἐξ ὧν συνήγαγε τὸ δικαστήριον τὴν ὑπαρξίν τῶν ἐξ ἀντικειμένου καὶ ὑποκειμένου στοιχείων τοῦ ἐγκλήματος αἰ ἀποδείξεις, ἐξ ὧν ἐπείσθη περὶ τούτων, ὡς καὶ οἱ νομικοὶ λόγοι, δι' ὧν ἔκρινε τὴν ὑπαγωγὴν τῶν ἀποδειχθέντων πραγματικῶν περιστάτικῶν εἰς τὴν ἣν ἐφήρμοσε οὐσιαστικὴν ποινικὴν διάταξιν(3).

Ἐπειδὴ, τὸ δικάσαν Πλημμελειοδικεῖον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὡς ἐκ τοῦ διατακτικοῦ ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὸ αἰτιολογικὸν αὐτῆς προκύπτει, ἐδέξατο μετ' ἔκθεσιν τῶν ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας προκυψάντων κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον κρίσιν τοῦ πραγματικῶν περιστάτικῶν, ὅτι ὁ ἀναιρεσιῶν κατὰ τὸν ἀναφερόμενον τόπον καὶ χρόνον τυγχάνων ἰδιοκτῆτης κλωστηρίου καὶ ὧν ὑπόχρεως συνεπείᾳ τοῦ ἐπαγγέλματός του εἰς ἰδιαιτέραν ἐπιμέλειαν καὶ προσοχὴν, ἣν ὠφείλε ἐκ τῶν περιστάσεων καὶ ἠδύνατο νὰ καταβάλλῃ δὲν προείδεν τὸ ἐκ τῆς πράξεώς του ἀξιόποιον ἀποτέλεσμα καὶ δὲ ἐχρησιμοποίησεν τὸν παθόντα Α.Κ., ἀνειδίκευτον ἐργάτην καὶ ἀπειρον εἰς τὴν ἐργασίαν μὴχανήματος κοπῆς ἀκρυλικῶν ὑλῶν, χωρὶς νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τεχνικὴν καθοδήγησιν αὐτοῦ εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ἐν λόγῳ μὴχανήματος, ἀφ' ἐτέρου δὲ δὲν προέβη εἰς τὴν τοποθέτησιν προφυλακτῆρος ἐπὶ τῆς μὴχανοκινήτου μαχαίρας τούτου καὶ δὲ ἐπὶ τῆς ὀπισθίας πλευρᾶς αὐτῆς πρὸς ἀποφυγὴν ἀτυχήματος, νοουμένου ἐκ τούτων ὡς ἐπαγγέλματος τοῦ ἀναιρεσιῶντος τοῦ ἀσκουμένου τοιοῦτου ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητός του ὡς ἐργοδότη τῶν ἐν τῷ εἰρημένῳ ἐργοστασίῳ ἐργαζομένων. Ἀποτέλεσμα δὲ τῶν ὡς ἀνω ἐνεργειῶν καὶ παραλείψεων τοῦ ἀναιρεσιῶντος ἦτο ὡς ἀνω ἐργάτης κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἐργασίας του εἰς τὸ ρηθὲν μὴχάνημα ν' ἀποκόψῃ τρεῖς ἐκ τῶν δακτύλων τῆς χειρὸς του. Οὗτω κρίναν τὸ δικάσαν Πλημ/κειὸν καὶ μετὰ ταῦτα κηρύξαν τὸν ἀναιρεσιῶντα ἔνοχον ἐξ ἀμελείας σωματικῆς βλάβης, τὸ μὲν ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἀνω οὐσιαστικὰς ποινικὰς διατάξεις, ὀρθῶς θεωρήσαν ὡς νόμιμον τὴν αὐτεπάγγελτον δίωξιν τούτου ἐπὶ τῇ ὡς ἀνω πράξει, χωρήσαν εἰς καταδικὴν αὐτοῦ καὶ ἀνευ ἐγκλήσεως τοῦ παθόντος, τὸ δὲ διέλαβε τὴν κατὰ τὰς ὡς ἀνω διατάξεις ἐιδικὴν καὶ ἐμπεριστατωμένην αἰτιολογίαν καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

(1) Ούτω και Α.Π. 317/1975.

(2) Βλ. υπ' αριθμ. 3573/1966 Γνωμ. Εισ. Πλημμ/κών Κ. Σταμάτη (Ποιν. Χρον. ΙΖ'/380 επ.) ένθα και παραπομπά εις νομολογίαν και βιβλιογραφίαν.

(3) Βλ. και Α.Π. 322/1975.